

dr.sc. Natalija Parlov, TÜV NORD, APICURA, Hrvatska, una@apicura.hr

doc.dr.sc. Ernest Vlačić, Sveučilište Sjever, Hrvatska, ervlacic@unin.hr

dr.sc. Nikola Protrka, Policijska akademija, Hrvatska, nprotrka@fkz.hr

Implikacije digitalne transformacije u segmentu sigurnosti i otpornosti u cilju jačanja konkurentске prednosti

U jeku ere četvrte industrijske revolucije koja je utemeljena na korištenju naprednih digitalnih tehnologija u cilju ostvarenja konkurentne prednosti nacija i/ili poduzeća, agilna i ubrzana digitalna transformacija predstavlja *sine qua non* procesni pristup. Nacije ili organizacije koje neće biti u stanju brzo se prilagođavati potrebama koje nam nameću izazovi digitalnog doba riskiraju pad vlastite konkurentnosti. Digitalna transformacija (DT) prije svega podrazumijeva intenzivnu primjenu digitalnih tehnologija u povezivanju poslovnih procesa s fokusom na podizanje njihove efikasnosti. U svojoj primjeni DT ima za cilj na prvom mjestu smanjenje troškova i povećanje profitabilnosti organizacija, pa sve do promjena poslovnih modela u aspektima pružanja usluga dodane vrijednosti i porasta zadovoljstva svih dionika. Analitička tehno-ekonomska podloga za potrebe uspješne provedbe digitalne transformacije poslovanja ostvaruje se putem analize potreba i očekivanja zainteresiranih strana, analize postojećeg informacijskog sustava s obzirom na nove arhitekturne zahtjeve u povezivanju procesa, te razumijevanje čimbenika koji su povezani uz informacijsku sigurnost i mogućnost osiguravanja kontinuiteta poslovanja u incidentnim situacijama, posebno onima povezanim uz računalni kriminalitet. Načelno razlikujemo dvije vrste računalnog kriminalitet: kaznena djela ovisna o IT tehnologiji (virusi, *malware*, *ransomware*, hakiranje, DDoS napadi itd.) i kaznena djela omogućena IT tehnologijom (računalne prevare, *phishing* napadi i dr.). Cilj ovog rada je analizirati trendove incidentnih situacija vezane uz računalni kriminalitet kojima su podložne organizacije u okruženju digitalne ekonomije, kao i identificirati učinkovite organizacijske i tehničke mjere za značajno ublažavanje te vrste rizika propisane međunarodnim standardima kako bi ostvarile konkurentsku prednost ili višu razinu zadovoljstva korisnika.

Ključne riječi: digitalna ekonomija, digitalna transformacija, otpornost organizacija, računalni kriminalitet, informacijska sigurnost, ISO standardi